

KIS-442 – Gl. *opération*, h.a.

(GE – 18 07 93)

Rannañ a c'haller kemeradurioù an termen gallek-mañ etre daou zorc'hadur hervez m'en intenter en ur ster hollek pe hervez ster ar Jedoniezh-Poelloniezh.

I. – "Ober pe vodad oberoù kevosodet diouzh un disoc'h da ziraez." Br. **gwezhiñ, gwezhiaer, gwezhiaer, gwezhiaerenn**. Sk. :

Gl. "*opération chirurgicale*", Br. "**gwezhiaerenn** surjiaer", "**gwezhiaer** surjiaer " hag ivez : "**oberataerenn**", "**oberata** (surjiaer) " .

Gl. "*opération militaire*", Br. "**gwezhiaerenn** vilouer " .

Gl. "*opération industrielle*", Br. "**gwezhiaerenn** c'hreanter " , hag ivez : "**gwezhiaerenn** c'hreanter " , "**gwezhiaer** greanter " .

II. – "Gwezhiaer poellonier pe jedonier", termenet c'hoazh evel "ober eiltroüs". Kinniget 'm eus ober gant Br. **niñvañ, niñvaer**, KIS-426, La-10, p. 75. Sk. :

Gl. "*opération arithmétique* " , Br. "**niñvaer** niveronier " a anver ivez hervez an henvoaz valleeq : **jedaer** (Gl. "*les quatre opérations*", Br. "ar pevar **jedaer**", sl. GSTL ¶ 2917).

Gl. "*opération logique*" , Br. "**niñvaer** mezonier " (sl. GSTL. ¶¶ 2380, 2917).

DEVERADOU

ANVIOU OBERER PE OBEROUR

I. – Hervez an diskiblezh pe an dachenn obererezh e kaver Br. **gwezher, gwezhour, gwezhiaer, oberataer**. Dav eo merkañ ne glot ket dre ret an deveradoù brezhonek-mañ gant an deveradoù gallek diwar *opér-*. Da skouer, Br. **gwezher** a vez peurliesañ kevatal da Gl. *agent* (physique, h.a.), **gwezhour** da Gl. *agent, travailleur*,

ouvrier. En eneb, e klot Gl. *opérateur* gant Br. **gwezhiataer** er Greanterezh, er Yalc'h, gant Br. **oberataer** er Stlenneg. Sk. :

Gl. “*opérateur* de saisie de l'information”, Br. “**oberataer** an euvriñ stlenn”, GSTL ¶ 2911.

II. – Er Jedoniezh, "arouez o terc'hennañ un niñvadur da ren". Br. **niñvader** g. - **ioù**. Sk. :

Gl. “Le signe + est l'*opérateur* de l'addition”, Br. “An arouez + zo **niñvader** ar sammadur”.

Er Stlenneg e reer ivez gant Gl. *opérateur*, Br. **niñvader** da envel an amred oc'h erounit an niñvadur, sl. GSTL. ¶ 2908.

Er Jedoniezh hag er Stlenneg e reer gant Gl. *opérande*, Br. **niñvuzenn** da envel "nep termen ma toug warnañ an niñvadur". Sk. :

Gl. “A et B sont les *opérandes* de la multiplication $A \infty B$ ”, Br. “A ha B zo **niñvuzennoù** al liesadur $A \infty B$ ”.

ADANVIOU

A. – OPERATOIRE

A I. – Surjianerezh : "a-zivout ar gwezhiadennoù, an oberata." Br. **gwezhiadennel**, **oberatael**, **oberata**, h.a. Sk. :

Gl. “blessure *opératoire*”, Br. “gloazad **gwezhiadennel**”, “gloazad **oberatael**”.

Gl. “choc *opératoire*”, Br. “bleuz **oberatael**”.

Gl. “champ *opératoire*”, Br. “maezienn **oberata**”.

A II a. – Gouziadoniezh : "renet hervez an niñvañ (poelloniel)". Br. **niñvadek**. Sk. :

Gl. “définition *opératoire*”, Br. “despizañ **niñvadek**”.

A II b. – Bredoniezh. Adanv arveret gant PIAGET da zoareañ an argerzhioù dezевout eiltroüs, eleze "kempleg d'an niñvañ (poelloniel)". Br. **niñvadek** ; **niñvadel**. Sk. :

Gl. “la pensée *opératoire*”, Br. “an dezevout **niñvadek**”.

Gl. “un schème *opératoire*”, Br. “ur goulun **niñvadel**”.

B. – OPERATIONNEL

B I a – Milouriezh : "a-zivout ar gwezhiañ." Br. **gwezhiadel**. Sk. :

Gl. “la défense *opérationnelle* du territoire”, Br. “difenn **gwezhiadel** an diriegezh”.

Gl. “base *opérationnelle*”, Br. “bon **gwezhiadel**”.

B I b. – Milouriezh, gant astenn ster d'ar Greanterezh : o verkañ ez eo un ijinenn, un avead, h.a. "mat da ren gwezhiadoù". Br. **gwezhiadek**. Sk. :

Gl. “L'avion sera *opérationnel* dans deux ans”, Br. “A-benn daou vloaz e vo **gwezhiadek** an nijerez”.

B II a. – Gouziadoniezh : "a-zivout an niñvañ, an niñvadurioù." Br. **niñvadel, niñvadurel**. Sk. :

Gl. “hypothèse *opérationnelle*” (“goulakadur o talvout da ren niñvadurioù 'zo”), Br. “goulakadur **niñvadurel**”.

B II b. – Kalvezouriezh stlenneg : "renet diwar-bouez niñvadurioù." Br. **niñvaduriek**. Sk. :

Gl. “recherche *opérationnelle*”, Br. “imboure'h **niñvaduriek**”.

Notomp nested an daou gemeradur AIIa ha BIIb.

(GE – 18 07 93)

YBAN er pellgomz en deus va lakaet da verzhout ez eo ar Gl. *recherche opérationnelle* un amprest ouzh lavar ar Vilouriezh o talvout en orin kement ha "studi a vellouriezh evit didermenañ ar gwezhiadennoù brezel gwellañ". Astennet eo bet an termen d'an Armerzh, d'ar Greanterezh, h.a. Hentenn diazez ar *RO* eo jedoniekat ar parennoù a solier warno evit devredañ ar gwezhiadennoù.

A dra sur, lankad kentañ ar *RO* eo deluniañ ar c'hudennoù diwar-bouez gwezhiadurioù jedoniel, eleze **niñvadurioù** — hag o loc'hañ diwar ar c'heal-se e'm boa

kavet mat kinnig Br. **imbourc'h niñvaduriek** da gevatal da Gl. *recherche opérationnelle*. Koulskoude mard eo an niñvadur pennaenn hentennel ar *RO* ned eo ket ar pal anezhi. Kevzasoc'h moarvat treiñ ouzh ar pal-se evit sevel an termen brezhonek. Ha pal ar *RO* eo dispakañ fraezh ha dik roadennoù ar c'hudennoù war-benn prientiñ ar gwezhiadennoù efedusañ d'o diskoulmañ. E berr, pal ar *RO* eo an **hewezhiañ** ; ar *RO* eo an imbourc'h e sell d'an hewezhiañ, an **imbourc'h hewezhiadel**.